

Carrer Sant Magí, 4
Tel. 977 23 31 60 · Fax 977 24 15 87 · 43004 Tarragona
ateneudetarragona@tinet.cat · www.ateneutarragona.net

DESEMBRE 2009 ANY 13 Núm. 111

Preu 2,00 €

A
R
T

C
U
L
T
U
R
A

I

T
A
R
R
A
G
O
N
I
S
M
E

EDITORIAL

TOTS SANTS, LA CASTANYADA, LA CARBASSADA O EL HALLOWEEN? SANT NICOLAU, CAGA TIÓ, REIS MAGS O SANTA CLAUS- PARE NOEL?

TOTS SANTS: Els inicis de la festa de Tots Sants data del segle IX. L'església destina aquesta festivitat a venerar la memòria de tots els sants que van deixar les seves vides en la propagació i la defensa de la fe cristiana. En ella s'integren tota una sèrie de ritus cèltics i romans dedicats a recordar els avantpassats. La festa de Tots Sants és doncs una festa dedicada als familiars difunts.

Dels costums propis de Tots Sants, n'hi ha que encara es mantenen amb força avui dia al nostre país:

La visita als difunts: La tradició de portar flors als difunts és un costum d'origen romà. Els romans feien aquestes visites en èpoques de collita.

La castanyada: Antigament la castanyada era un àpat familiar en honor a la memòria dels morts. Prové dels antics àpats funeraris romans.

Els panelllets: "Tots Sants, panelllets!". Un dels costums més dolços d'aquest dia. Antigament els panelllets s'adquirien en rifes o es feien a casa al llarg de gairebé tot un dia. Amb l'arribada de les pastisseries, es va estendre el costum de comprar-los.

La carbassada: Ancestralment, en algunes comarques catalanes, ja era tradició buidar carbasses i penjar-les dels balcons la nit de Tots Sants amb espelmes enceses en el seu interior per tal de fer fugir la gent.

FESTES NADALENQUES: La celebració té el seu origen entorn el solstici d'hivern. Existien unes festes romanes que es feien en aquesta mateixa època de l'any. Amb l'adveniment del cristianisme sorgeixen les festes nadalenes entorn els motius del naixement de Jesús.

Les festes comencen per la Puríssima amb les fires de pessebres i venda d'elements nadalencs i acaben amb la Diada de Reis, 6 de gener.

A casa nostra per tradició, les més celebrades són:

- 6 de desembre, Sant Nicolau: *Sant Nicolau, bisbe de pau, panses i figues, nous i olives, tantes com vulgueu; sinó me'n doneu, escales avall caiguen.*
- 13 de desembre Santa Llúcia: *"Santa Llúcia et conservi la vista".*
- 21 de desembre, solstici d'hivern: *"El sol a hivern emmandrit es lleva tard i s'acotxa aviat".*
- 24 de desembre, Caga Tió: *Caga Tió avellanes i torró, sinó cagues bo, et fotrè un cop de bastó. Caga Tió!*
- 25 de desembre, Diada de Nadal: *"Ara ve Nadal, matarem el gall i a la tia Pepa li donarem un tall".*
- 26 de desembre, Sant Esteve: *"Per Nadal i Sant Esteve cadascú a casa seva".*
- 28 de desembre, Els Sants Innocents: *"De Nadal a Carnestoltes, set setmanes desimboltes".*
- 31 de desembre, L'home dels nassos: *"Menjar raïm per Cap d'Any porta diners per tot l'any".*
- 1 de gener, Diada de Cap d'any (Ninou): *"Any nou, vida nova".*
- 5 de gener, Diada de Reis: *"Nit de Reis estrellada, any de vi i llocades".*

BONES FESTES A TOTHOM I BONA ENTRADA D'ANY!